

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 Mal 181257 17 Rev
Banjaluka. 3.5.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Rose Obradović, kao predsjednika vijeća, Senada Tice i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja JP P RS B.L., Ulica ..., zastupanog po punomoćniku G.B., advokatu iz B.L., Ulica ..., protiv tuženog V.M. iz T., Ulica ..., radi duga, vrijednost predmeta spora 1.404,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj: 71 0 Mal 181257 17 Gž od 21.9.2017. godine, na sjednici održanoj 3.5.2018. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se usvaja, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj: 71 0 Mal 181257 17 Gž od 21.9.2017. godine ukida i predmet vraća tom sudu na ponovno odlučivanje.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj: 71 0 Mal 181257 13 Mal od 23.12.2016. godine, obavezan je tuženi da tužitelju na ime naknade za korišćenje putnog zemljišta za 2011. godinu isplati iznos od 180,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 30.6.2011. godine do isplate, u roku od 15 dana od dana dostavljanja presude.

Odbijen je zahtjev tužitelja u dijelu koji predstavlja razliku između dosuđenog i traženog iznosa od 198,00 KM na ime naknade za 2011. godinu, u dijelu zahtjeva za isplatu naknade za 2013. godinu u iznosu od 216,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 1.7.2013. godine do isplate, u dijelu zahtjeva za isplatu naknade za 2014. godinu u iznosu od 216,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 1.7.2014. godine do isplate, u dijelu zahtjeva za isplatu naknade za 2015. godinu u iznosu od 216,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 1.7.2015. godine do isplate i u dijelu zahtjeva za isplatu naknade za 2016. godinu u iznosu od 216,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 1.7.2016. godine do isplate.

Odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj: 71 0 Mal 181257 17 Gž od 21.9.2017. godine, žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena u odbijajućem dijelu odluke o tužbenom zahtjevu i u dijelu odluke o troškovima postupka.

Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka, na ime sastava žalbe, u iznosu od 351,00 KM.

Tužitelj revizijom pobija drugostepenu odluku u odbijajućem dijelu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji i pobijana odluka preinači tako što će se tužbeni zahtjev usvojiti ili da se ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Odredbom člana 237. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 – u daljem tekstu: ZPP), propisano je da stranke mogu izjaviti reviziju protiv pravosnažne presude donesene u drugom stepenu u roku od 30 dana od dana dostavljanja prepisa presude (stav 1.); da revizija nije dozvoljena ako vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude ne prelazi 30.000,00 KM, a u privrednim sporovima 50.000,00 KM (stav 2.); da u slučajevima u kojima revizija nije dozvoljena prema novčanom cenzusu, stranke mogu podnijeti reviziju ako odluka o sporu zavisi od rješenja nekog materijalnopravnog ili procesnopravnog pitanja važnog za obezbjeđenje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, s tim da su pod tačkama 1, 2. i 3. taksativno nabrojani zakonski razlozi koji su od naročitog značaja za izjavljivanje revizije; u slučaju kada se revizija poziva na razloge iz stava 3. ovog člana stranka treba jasno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg je podnijela reviziju, uz navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose, te izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za obezbjeđenje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni (stav 4.).

Kao vrijednost predmeta spora uzima se u obzir samo vrijednost glavnog zahtjeva, dok se kamate, ugovorna kazna i ostala sporedna traženja ne uzimaju u obzir pri određivanju vrijednosti spora ako ne čine glavni zahtjev (član 316. stav 2. ZPP).

U konkretnoj parnici vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude iznosi 1.224,00 KM (traženi iznos od 1.404,00 KM umanjen za dosuđeni iznos od 180,00 KM), što je manje od zakonom propisanog iznosa za dozvoljenost revizije, iz kog razloga se izjavljena revizija ukazuje nedozvoljenom.

Izjavljujući reviziju tužitelj se pozvao na odredbu člana 237. stav 3. ZPP, a kao sporno pitanje zbog kog nalazi da je potrebno dozvoliti izvanrednu reviziju navodi: “Da li je revident bio u obavezi po Uredbi o regulisanju visine naknade za korišćenje zemljišta koje pripada putu (“Službeni glasnik RS”, broj: 65/06 i 93/07) da pored zaključenog ugovora o zakupu zemljišta koje pripada putu sa tuženim, donese i rješenje za svaku narednu godinu korišćenja zemljišta i utvrdi visinu naknade u skladu sa navedenom Uredbom?”.

Obrazlažući zahtjev, tužitelj navodi da je po istom pravnom osnovu sudovima uputio preko 900 tužbi, te se poziva na presudu Okružnog suda u Banjaluci broj: 75 0 P 020754 12 Gž od 5.10.2012. godine, ukazujući da je u toj odluci, povodom postavljenog spornog pitanja, isti sud zauzeo suprotan stav od stava izraženog u odluci koja je predmet revizije.

Vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude je ispod propisanog iznosa u smislu odredbe člana 237. stav 2. ZPP, ali ovaj sud cijeni da su, u konkretnom, ispunjeni uslovi u smislu odredbe člana 237. stav 3. i 4. ZPP da se dozvoli revizija jer je revident označio sporno pitanje zbog koga je podnio reviziju, naveo propise koji se na njega odnose, te izložio razloge zbog kojih smatra da je ono važno za obezbjeđenje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Odredbom člana 2. Uredbe o izmjenama Uredbe o regulisanju visine naknade za korišćenje zemljišta koje pripada putu ("Službeni glasnik RS", broj: 93/07), izmjenjena je odredba člana 8. Uredbe o regulisanju visine naknade za korišćenje zemljišta koje pripada putu ("Službeni glasnik RS", broj: 65/06), tako da nakon izmjene glasi: "Visina naknade koju korisnik plaća utvrđuje se ugovorom o zakupu zaključenim između JP P RS i korisnika zemljišta".

Navedena izmjena je stupila na snagu 2.11.2007. godine.

Ugovor o zakupu za korišćenje zemljišta koje pripada putu između parničnih stranaka je zaključen 27.11.2012. godine.

Članom 2. je ugovoreno trajanje zakupa na period od 5 godina počev od 1.1.2012. godine, a visina godišnje zakupnine je utvrđena u iznosu od 216,00 KM, s tim da će zakupodavac „za svaku narednu godinu obračunati visinu zakupa u skladu sa uredbom i dostaviti račun zakupcu polovinom tekuće godine, koji je dužan izvršiti uplatu u roku od 30 dana od dana prijema računa“ (član 3. ugovora).

Tužitelj nije dokazao da je tuženom za utuženi period od 2013. do 2016. godine dostavljao posebne račune na temelju kojih bi tuženi izvršio plaćanje (što je razlog zbog kog su nižestepeni sudovi odbili tužbeni zahtjev za ovaj period), ali to, samo po sebi, ne znači da je tuženi oslobođen obaveze da plati zakupninu u skladu sa zaključenim ugovorom.

Tuženi koji je bio korisnik zemljišta na osnovu ugovora od 27.11.2012. godine, znao je za obavezu plaćanja naknade i njenu visinu, kao i činjenicu da je mora uplatiti najkasnije do kraja tekuće godine (bez obzira da li mu je ili ne dostavljen račun), jer time postupa saglasno ugovoru i odredbi člana 262. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, te „Službeni glasnik RS“, broj: 17/93 do 74/04 -u daljem tekstu: ZOO). Ukoliko mu tužitelj za tekuću godinu ne dostavi račun, tuženi je dužan da uplati ugovorenu zakupninu i propust tužitelja ga ne oslobađa obaveze. Nedostavljanje računa za tekuću godinu imalo bi značaja za utvrđenje dospelosti obaveze, odnosno da li i od kog momenta bi tužitelj, eventualno, imao pravo da zahtjeva zatezne kamate zbog docnje.

Iz analitičke kartice koju je tužitelj vodio za tuženog, proizilazi da je dug tuženog evidentiran za svaku godinu u iznosu od po 216,00 KM, što odgovara iznosu koji je naveden u članu 3. ugovora o zakupu. Analitička kartica, bez obzira što predstavlja interni knjigovodstveni dokument tužitelja, predstavlja dokaz koji mora biti cijenjen zajedno sa svim ostalim dokazima izvedenim na glavnoj raspravi.

Stoga, kod činjenice da analitička kartica za sporni period odgovara odredbi člana 3. ugovora o zakupu zemljišta koje pripada putu, čije zaključenje nije sporno, te da tuženi nije osporavao da je zemljište koristio, formalistički je pristup sudova pri izvođenju zaključka da tužitelj „nije dokazao visinu duga“.

Drugo je pitanje da li ima mjesta primjeni odredbe člana 133. ZOO, obzirom na tvrdnju tuženog da je pismeno 30.1.2014. godine obavjestio tužitelja da raskida ugovor o zakupu zbog prestanka djelatnosti, kada bi trebalo utvrditi za koji period postoji obaveza tuženog na plaćanje zakupnine i koliki je iznos duga.

Tačan je navod revizije da je stav iz pobijane odluke u koliziji sa stavom drugostepenog suda izraženog u odluci broj: 75 0 P 020754 12 Gž od 5.10.2012. godine, gdje je prihvaćeno da je osnov plaćanja (dakle i visina zakupnine) sam ugovor. U obrazloženju pobijane odluke nisu dati razlozi zbog kojih je sud odstupio od ranije prihvaćenog stava.

Propuštajući da izvedene dokaze ocjeni saglasno odredbi člana 8. ZPP, u postupku pred sudovima je počinjena povreda koja je od uticaja na zakonitost i pravilnost odluke, na koju povredu se ukazuje i u reviziji.

Sve dok se u navedenom pravcu ne da savjesna i brižljiva ocjena izvedenih dokaza, ne može se pravilno ni odlučiti o tužbenom zahtjevu.

Iz navedenih razloga valjalo je reviziju tužitelja uvažiti i primjenom odredbe člana 249. stav 1. ZPP.

Predsjednik vijeća:
Rosa Obradović

Za tačnost otpavka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić